

LISA 2. Kultuurimälestised ning kaitstavad loodusobjektid ja alad

Alljärgnevalt on toodud tabelivormis Vormsi vallas kultuurimälestised ning looduskaitse alused alad ja objektid.

Vormsi vallas asuvad kultuurimälestised (toodud on ainult kinnismälestised).

Alljärgnev on kajastatud 05.07.2016 seisuga.

Jrk nr	Reg.nr	Nimi	Aadress	Liik	Seisund
1.	15620	Suuremõisa mõisa tuuleveski varemed	Suuremõisa küla, Veski	ehitismälestis	rahuldav
2.	15619	Suuremõisa mõisa abihoone	Suuremõisa küla, Mõisakuuri	ehitismälestis	rahuldav
3.	15618	Suuremõisa mõisa härjatall	Suuremõisa küla, Suuremõisa küla, Viinaköögi (2)	ehitismälestis	rahuldav
4.	15617	Suuremõisa mõisa viinavabriku varemed	Suuremõisa küla, Suuremõisa küla, Viinaköögi (2)	ehitismälestis	halb
5.	15616	Suuremõisa mõisa karjalaut	Suuremõisa küla, Allase, Suuremõisa küla, Mürivahe (2)	ehitismälestis	rahuldav
6.	15615	Suuremõisa mõisa jääkelder	Suuremõisa küla, Magnushovi	ehitismälestis	rahuldav
7.	15614	Suuremõisa mõisa valitsejamaja varemed	Suuremõisa küla, Magnushovi	ehitismälestis	avariiline
8.	15613	Suuremõisa mõisa aida varemed	Suuremõisa küla, Magnushovi	ehitismälestis	avariiline
9.	15612	Suuremõisa mõisa tall-tõllakuuri varemed	Suuremõisa küla, Talli	ehitismälestis	avariiline
10.	15611	Suuremõisa mõisa teenijatemaja varemed	Suuremõisa küla, Mõisapargi	ehitismälestis	avariiline
11.	15610	Suuremõisa mõisa piirdemüürid	Suuremõisa küla, Väädi	ehitismälestis	halb
12.	15609	Suuremõisa mõisa park alleega	Suuremõisa küla, Mõisapargi	ehitismälestis	rahuldav
13.	15608	Suuremõisa mõisa peahoone	Suuremõisa küla, Allase	ehitismälestis	halb
14.	15607	Vormsi tuletornivahi kaev	Saxby küla, Tuletorni linnak	ehitismälestis	halb
15.	15606	Vormsi tuletornivahi saun	Saxby küla, Tuletorni linnak	ehitismälestis	halb

Jrk nr	Reg.nr	Nimi	Aadress	Liik	Seisund
16.	15605	Vormsi tuletornivahi ait	Saxby küla, Tuletorni linnak	ehitismälestis	hea
17.	15604	Vormsi tuletornivahi kelder	Saxby küla, Tuletorni linnak	ehitismälestis	rahuldav
18.	15603	Vormsi tuletorni kütusehoidla	Saxby küla, Vormsi maastikukaitseala 14	ehitismälestis	hea
19.	15602	Vormsi tuletornivahi elamu	Saxby küla, Tuletorni linnak	ehitismälestis	rahuldav
20.	15601	Vormsi tuletorn	Saxby küla, Vormsi tuletorn 595	ehitismälestis	rahuldav
21.	15600	Vormsi õigeusu kirik	Hullo küla, Õigeuskirik	ehitismälestis	avariiline
22.	15599	Vormsi kirikuaia piirdemüür	Hullo küla, Kiriku	ehitismälestis	rahuldav
23.	15598	Vormsi kirik	Hullo küla, Kiriku	ehitismälestis	hea
24.	14434	Vormsi kirikuaed	Hullo küla, Kiriku	ajaloomälestis, ehitismälestis	hea
25.	14433	Vormsi kalmistu	Hullo küla, Kiriku	ajaloomälestis	hea
26.	14432	Vabadussõja mälestussammas	Hullo küla, Kiriku	ajaloomälestis	rahuldav
27.	14431	Otto Friedrich Fromhold von Stackelbergi mälestuskivi, "Parunikivi"	Hullo küla, Vormsi metskond 4	ajaloomälestis	hea
28.	14430	II maailmasõjas hukkunute ühishaud	Hullo küla, Samba	ajaloomälestis	rahuldav

Määrused ja käskkirjad.

- Mälestised jrk nr-ga 1 kuni 13 - kultuuriministri 30.03.1998 määrus nr 7, Kultuurimälestiseks tunnistamine (RTL 1998, 147/148, 557) ja kultuuriministri 13.07.2006. a käskkiri nr 218, Kultuurimälestistele kaitsevööndite määramine (RTL, 26.07.2006, 59, 1086).
- Mälestised jrk nr-ga 14 kuni 20 - kultuuriministri 30.03.1998 määrus nr 7, Kultuurimälestiseks tunnistamine (RTL 1998, 147/148, 557).
- Mälestised jrk nr-ga 21 kuni 23 - kultuuriministri 30.03.1998 määrus nr 7, Kultuurimälestiseks tunnistamine (RTL 1998, 147/148, 557) ja kultuuriministri 19.12.2006 a. käskkiri 388, Kultuurimälestistele kaitsevööndite määramine (RTL, 05.01.2007, 1, 13).
- Mälestis jrk nr-ga 24 - kultuuriministri 03.12.1997 määrus nr 76, Kultuurimälestiseks tunnistamine (RTL 1998, 40/41, 189) ja kultuuriministri 30.03.1998 määrus nr 7, Kultuurimälestiseks tunnistamine (RTL 1998, 147/148, 557) ja kultuuriministri 19.12.2006 a. käskkiri 388, Kultuurimälestistele kaitsevööndite määramine (RTL, 05.01.2007, 1, 13).
- Mälestised jrk nr-ga 25 ja 26 - kultuuriministri 03.12.1997 määrus nr 76, Kultuurimälestiseks tunnistamine (RTL 1998, 40/41, 189) ja kultuuriministri 19.12.2006 a. käskkiri 388, Kultuurimälestistele kaitsevööndite määramine (RTL, 05.01.2007, 1, 13).
- Mälestised jrk nr-ga 27 ja 28 - kultuuriministri 03.12.1997 määrus nr 76, Kultuurimälestiseks tunnistamine (RTL 1998, 40/41, 189) ja kultuuriministri 28.03.2007 käskkiri nr 144, Kultuurimälestistele kaitsevööndite määramine (RTL, 10.04.2007, 28, 516).

Vormsi vallas asuvad kaitstavad loodusobjektid ja alad.

Alljärgnev on Keskkonnaregistri andmetel 20.10.2014 seisuga. Valitsejaks on Keskkonnaameti Hiiu-Lääne-Saare regioon.

Jrk nr	Reg.nr	Nimetus	Liik	Selgitus
1.	KLO1000220	Vormsi maastikukaitseala		
1.1.	KLO1100434	Vormsi MKA, Hosby skv.	hooldatav sihtkaitsevöönd	maastikukaitseala lahustükk
1.2.	KLO1100746	Vormsi MKA, Rumpo skv.	hooldatav sihtkaitsevöönd	maastikukaitseala lahustükk
1.3.	KLO1100431	Vormsi MKA, Rälby skv.	hooldatav sihtkaitsevöönd	maastikukaitseala lahustükk
1.4.	KLO1100432	Vormsi MKA, Diby pv.	piiranguvöönd	maastikukaitseala lahustükk
1.5.	KLO1101401	Vormsi MKA, Huitbergi pv.	piiranguvöönd	maastikukaitseala lahustükk
1.6.	KLO1101402	Vormsi MKA, Kärrsläti pv.	piiranguvöönd	maastikukaitseala lahustükk
1.7.	KLO1100435	Vormsi MKA, Prästviigi pv.	piiranguvöönd	maastikukaitseala lahustükk
1.8.	KLO1100745	Vormsi MKA, Rumpo pv.	piiranguvöönd	maastikukaitseala lahustükk
1.9.	KLO1100433	Vormsi MKA, Saxby pv.	piiranguvöönd	maastikukaitseala lahustükk
2.	KLO2000241	Väinamere hoiuala (Läänemaa)	Hoiuala	
3.	KLO3000456	Sviby Bloxami punalehiku püsielupaik	püsielupaik	väljaspool kaitseala
4.	KLO3000576	Harilaiu näsa-kuldsambliku püsielupaik	püsielupaik	
5.	KLO3000879	Saxby merikotka püsielupaik	püsielupaik	väljaspool kaitseala
6.	KLO3000892	Huitbergi kõnttanuka püsielupaik	püsielupaik	väljaspool kaitseala
7.	KLO3000411	Näsi merikotka püsielupaik	püsielupaik	väljaspool kaitseala
8.	KLO3001502	Saxby merikotka püsielupaik	püsielupaik	väljaspool kaitseala
9.	KLO3000155	Kersleti merikotka püsielupaik	püsielupaik	
10.	VEE4801900 KLO4001153	Suurallikas	allikas, üksikobjekt	allikas, pinnavorm
11.	KLO4000449	Vargstein	üksikobjekt	rändrahn
12.	KLO4000448	Smen	üksikobjekt	rändrahn
13.	KLO4000909	Parunikivi	üksikobjekt	rändrahn
14.	KLO4000910	Skärestain	üksikobjekt	rändrahn
15.	KLO4000507	Kirikukivi	üksikobjekt	rändrahn

Vormsi valla territooriumil leidub kaitsealuseid looma liike, seeni, samblike ja taimi, mis paiknevad valdavalt kaitsealadel. Lisaks leidub poollooduslikke koosolusi ja 16 vääriselupaika. Objektide rohkuse tõttu ei ole nimekirja ära toodud.

Vormsi valla territooriumil paiknevad ka Natura 2000 võrgustiku alad (Väinamere linnuala ja loodusala).

Pärandkultuuri objektid

Alljärgnev on Keskkonnaregistri andmetel 20.10.2014 seisuga.

Jrk nr	Reg.nr	Nimetus	Asukoht
1.	907:HEK:002	Küüniasemed Pasilaiul	Rumpo küla
2.	907:MTS:001	Vormsi metskonna kontor	Hullo küla
3.	907:KKR:001	Norby kuivenduskraav	Norrby küla
4.	907:KOO:001	Norby koolimaja	Norrby küla
5.	907:TAK:007	Talukoht Männiku	Rälby küla
6.	907:TAK:006	Talukoht Mallase	Rälby küla
7.	907:TAK:002	Talukoht Nurga	Diby küla
8.	907:TAK:001	Talukoht Hanas	Diby küla
9.	907:TAK:017	Talukoht Andersi	Söderby küla
10.	907:TAK:016	Talukoht Marsa	Söderby küla
11.	907:TAK:015	Talukoht	Norrby küla
12.	907:LUA:002	Lubjaahi	Diby küla
13.	907:TUV:001	Tuuleveski	Hosby küla
14.	907:KAE:002	Karjamaa joogikoht	Sviby küla
15.	907:KKR:002	Kuwenduskraav	Sviby küla
16.	907:LAU:001	Laut	Sviby küla
17.	907:SAT:001	Sviby küla saviaugud	Sviby küla
18.	907:SAT:002	Sviby küla telliseahjud	Sviby küla
19.	907:TAK:020	Talukoht Strandbergi	Sviby küla
20.	907:TAK:019	Talukoht Ny-Jonasa	Sviby küla
21.	907:TAK:018	Talukoht Uuepõllu	Sviby küla
22.	907:TAK:004	Talukoht Juhansoo	Kersleti küla
23.	907:EST:001	Saeraami asukoht	Fällarna küla
24.	907:HEK:001	Lille talu heinaküün	Borrby küla
25.	907:KAE:001	Külakaev	Kersleti küla
26.	907:PAM:001	Paemurd	Borrby küla
27.	907:TAK:005	Talukoht Simasa	Borrby küla
28.	907:TAK:003	Talukoht Bedgas	Kersleti küla
29.	907:TAK:021	Talukoht Laasi	Borrby küla
30.	907:TOA:001	Fällarna küla tõrvaahi	Fällarna küla

Jrk nr	Reg.nr	Nimetus	Asukoht
31.	907:KUL:001	Kersleti baptisti palvemaja	Kersleti küla
32.	907:AED:001	Kiviaed piiriks	Suuremõisa küla
33.	907:EST:003	Mõisa saekaater	Suuremõisa küla
34.	907:EST:002	Sovhoosi saekaatri koht	Suuremõisa küla
35.	907:JKM:001	Prestviki nutriafarm	Suuremõisa küla
36.	907:LUA:001	Lubjaahi	Suuremõisa küla
37.	907:MNT:001	Suuremõisa kirikutee	Hullo küla
38.	907:OKU:001	Sõjaväe vaatlustorn	Suuremõisa küla
39.	907:OKU:002	Sõjaväe vaatlustorn	Suuremõisa küla
40.	907:TAK:012	Talukoht Lindeni	Suuremõisa küla
41.	907:TAK:010	Talukoht Smenes	Suuremõisa küla
42.	907:TAK:009	Talukoht Männiku	Suuremõisa küla
43.	907:TAK:008	Talukoht "Mats Selin XI"	Suuremõisa küla
44.	907:TAK:011	Talukoht Vaksami	Suuremõisa küla
45.	907:TAK:014	Talukoht Metsa	Suuremõisa küla
46.	907:TAK:013	Talukoht Aasa	Suuremõisa küla
47.	907:VKK:003	Suuremõisa metsavahi kordon	Suuremõisa küla
48.	907:VKK:002	Borby metsavahi kordon	Hullo küla
49.	907:VKK:001	Hullo metsavahi kordon	Hullo küla